

คำสดุดีเกียรติคุณ

นายกมล ทัศนัญชลี

ปริญญาศิลปกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์

สาขาทัศนศิลป์

มหาวิทยาลัยทักษิณ

วันจันทร์ที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓

• • • •

นายกมล ทัศนัญชลี เป็นชาวกรุงเทพมหานคร เป็นศิลปินที่มีรากแก้วทางศิลปะ หยิ่งลึกและแข็งแกร่งเพราะกำเนิดในตระกูลช่างสิบหมู่ คุณตาคือหมื่นช่างชำนาญกิจ (สา่ง สดประเสริฐ) ช่างปั้นสิบหมู่ในราชสำนักพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทำให้ซึมซับ ศิลปะแบบประเพณีมาแต่วัยเยาว์ ในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ ได้เข้าศึกษาที่โรงเรียนเพาะช่าง และในปี พ.ศ. ๒๕๑๒ ได้ศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรระยะหนึ่ง ปี พ.ศ. ๒๕๑๓ ได้รับทุนเดินทางไปประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ใช้ชีวิตอย่างศิลปิน และศึกษาที่สถาบันศิลปะโอติส ลอสแอนเจลิส จนสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีและปริญญาโทวิจิตรศิลป์ นอกจากนั้น ยังได้มีโอกาสทัศนศึกษาและหาประสบการณ์อย่างกว้างขวางในสหรัฐอเมริกาและยุโรปทำให้ มีความรู้วิชาศิลปะแบบใหม่และเก่าทั้งที่เป็นแบบสากลและแบบไทย

ด้วยความเป็นคนช่างคิดและมีประสบการณ์ทำงานทางศิลปะต่อเนื่องตลอดมา เป็นศิลปินแนวทางใหม่และสมัยใหม่ที่มีพื้นฐานไทยและตะวันออก จึงมักกล่าวว่า ผลงานของ นายกมล ทัศนัญชลี เป็นการพบกันระหว่างตะวันออกกับตะวันตก ซึ่งในตะวันออกก็มี ความเป็นไทย และในสากลก็อาจมีไทยและตะวันออก วิธีการที่เด่น คือ การใช้สื่อผสม แบบร่วมสมัยซึ่งไม่เรียกว่าจิตรกรรมหรือประติมากรรม เป็นการนำรูปทรงของสิ่งใกล้ตัว เช่น หลอดสี จานสี และลูกกลิ้ง มาสร้างเป็นรูปแบบ สะท้อนสรรพสิ่งแวดล้อมในอดีต และปัจจุบัน เข้าไปทั้งภายในและภายนอกรูปทรงนั้นๆ เกิดเป็นมิติ และเป็นการพัฒนาการทำงานภาพพิมพ์ จากเดิมที่เป็นแผ่นแบนเรียบ มาเป็นภาพพิมพ์สามมิติดูได้รอบด้าน และพัฒนามาเป็นภาพ ประติมากรรมขนาดใหญ่ที่มีแสง สี เสียง พร้อมอยู่ในงาน ในการทำงานช่วงหนึ่งได้นำหลอดสี ขนาดใหญ่ไปทำงานร่วมกับธรรมชาติ เช่น ชายหาด หุบเขา และทะเลทราย เป็นปรัชญา การทำงานที่ต้องการต่อสู้กับธรรมชาติที่ยิ่งใหญ่ นำศิลปะไปอยู่กับธรรมชาติจริง และนำ ธรรมชาติจริงมาเป็นส่วนหนึ่งของศิลปะ เช่นการนำสีฝุ่นไปเขียน เทลงบนทะเลทราย ระยะทาง ยาวและกว้างใหญ่ ผลงานเหล่านี้เมื่อนำมาแสดงในประเทศไทยก็มีอิทธิพลต่อศิลปินรุ่นหลัง กระตุ้นให้มีการแสวงหาแนวทางและวิธีการใหม่ทางศิลปะร่วมสมัยของไทย

ในด้านบทบาทการเผยแพร่งานศิลปะ นายกมล ทัศนัญชลี เผยแพร่งานศิลปะที่สร้างความงาม ความสุข และความหมายเป็นประโยชน์ต่อประชาชนและสังคมทั้งภายในประเทศและต่างประเทศสม่ำเสมอตลอดเวลาร่วมสี่สิบปี ด้วยความผูกพันกับถิ่นกำเนิดอย่างลึกซึ้ง ไม่ว่าอยู่ที่ใด ผลงานจะมีจิตวิญญาณความเป็นไทยหลอมรวมกับศิลปะสากลอย่างกลมกลืน การแสดงผลงานทั้งแสดงเดี่ยวและแสดงกลุ่มกว่า ๓๐๐ ครั้ง ที่สำคัญ คือ จัดแสดงที่หอศิลปะแห่งชาติหลายครั้ง และที่จัดโดยโอกแลนด์มิวเซียม แคลิฟอร์เนีย เป็นอาจารย์พิเศษและอาจารย์รับเชิญบรรยายทางศิลปะในสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทย และมหาวิทยาลัยยู.ซี เบอร์กเลย์ เท็กซัสและนิวยอร์กในสหรัฐอเมริกา ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้นำศิลปินชาวต่างประเทศที่มีชื่อเสียงมาร่วมสร้างผลงานจิตรกรรมและประติมากรรม ให้จังหวัดสงขลา ในโครงการศิลปกรรมนานาชาติ สงขลา ครั้งที่ ๑ ได้เดินทางมาบรรยายพิเศษและจัดแสดงผลงานร่วมกับมหาวิทยาลัยทักษิณ สถาบัน และองค์กรอื่นหลายครั้ง อาทิ โครงการศิลปินแห่งชาติสัญจร ครั้งที่ ๕ โครงการวิถีชีวิต สิ่งแวดล้อม และความงาม โครงการศิลปวัฒนธรรมนานาชาติ ไทย มาเลเซีย สิงคโปร์

ในบทบาทด้านการสนับสนุนศิลปะและศิลปินไทย นายกมล ทัศนัญชลี ได้เริ่มโครงการ “ศูนย์ศิลปกรรมไทย” และสภาศิลปกรรมไทยที่ประเทศสหรัฐอเมริกา สนับสนุน อนุเคราะห์ นักวิชาการและศิลปินไทยทั้งการจัดให้ดูงาน จัดนิทรรศการเผยแพร่ผลงาน เอื้อเฟื้อที่พักนัก และทุนทรัพย์ในการเดินทาง นับเป็นคุณูปการใหญ่หลวงต่อวงการศิลปะ และเป็นที่ซาบซึ้งของศิลปินไทย

นายกมล ทัศนัญชลี ได้รับรางวัลและเกียรติคุณทางด้านศิลปะต่อเนื่องมาตลอดทั้งจากประเทศไทย และประเทศสหรัฐอเมริกา อาทิ เป็นศิลปินยอดเยี่ยมประจำปีของรัฐแคลิฟอร์เนีย โดยพิพิธภัณฑ์โอกแลนด์ แคลิฟอร์เนีย ปริญญาศิลปกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์จากมหาวิทยาลัยหลายแห่งของประเทศไทย และเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรมสื่อผสม) ในปี พ.ศ. ๒๕๔๐

โดยเหตุที่นายกมล ทัศนัญชลี เป็นศิลปินผู้สร้างงานศิลปะทั้งงดงาม เปี่ยมด้วยพลังทางปรัชญา ความคิด และจิตวิญญาณความเป็นไทยเป็นเบื้องต้น นำเสนอเส้นทางใหม่ของสื่อผสมร่วมสมัย ปลุกการแสวงหาทางใหม่แก่ศิลปินรุ่นหลังเป็นเบื้องกลาง และด้วยหัวใจที่อนุเคราะห์ศิลปิน นักวิชาการ ให้มีโอกาสนำเสนอศิลปกรรมของคนไทยเผยแพร่ในต่างแดนเป็นเบื้องปลาย สภามหาวิทยาลัยทักษิณ ในการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓ มีมติเป็นเอกฉันท์ให้ได้รับพระราชทานปริญญาศิลปกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาทัศนศิลป์ เพื่อเป็นเกียรติประวัติสืบไป